

Engagementspistes

KOM ZELF IN ACTIE VOOR VLUCHTELINGEN EN MIGRANTEN!

Update juni 2023

DOELSTELLING

- De leerlingen ontdekken hoe ze zelf van betekenis kunnen zijn voor vluchtelingen en migranten.
- De leerlingen zijn zich ervan bewust dat ze op hun eigen niveau een steentje kunnen bijdragen aan een meer open en inclusieve samenleving.

DOELPUBLIEK

1ste tot 3de graad secundair onderwijs. Afhankelijk van de gekozen activiteit.

METHODIEK

Je vindt in deze fiche concrete ideeën voor activiteiten die je met je school of klas kan ondernemen, of waarmee leerlingen individueel aan de slag kunnen. Hiermee kan je inspelen op de interesses en het engagement bij je leerlingen, of dit engagement aanwakkeren. Deze acties dragen bij tot een meer inclusieve, empathische en solidaire samenleving.

DUUR

Afhankelijk van de gekozen activiteit

ACTIVITEITEN OP KLASNIVEAU

1. Ontmoet mensen met een vlucht- of migratieachtergrond

*Niets beter dan een echte ontmoeting om elkaar beter te leren kennen.
We geven je alvast enkele ideeën om dit te organiseren:*

TIPS

- Boek de workshop 'Between 2 Worlds'¹ bij Caritas International. Een medewerker van Caritas International komt dan samen met een getuige met een vluchtverhaal langs in jouw klas. Er wordt even stilgestaan bij de basisbegrippen en actualiteit rond vluchtelingen om vervolgens in gesprek te gaan met de vrijwilliger rond zijn/haar verhaal.
- Contacteer een opvangcentrum voor verzoekers om internationale bescherming bij jou in de buurt. De meeste opvangcentra in België worden geleid door Fedasil² en het Rode Kruis³. Soms is het mogelijk om deze met je klas te bezoeken.

1 <https://www.caritasinternational.be/nl/projects/educatie/between-2-worlds/>

2 <https://www.fedasil.be/nl/opvangcentra>

3 <https://www.rodekruis.be/wat-doen-we/internationale-activiteiten/opvang-verzoekers-om-internationale-bescherming/onze-opvangcentra/>

- Zoek in jouw buurt naar organisaties, centra voor volwassenonderwijs, OKAN-klassen of vrijwilligerswerkingen⁴ die nieuwkomers ondersteunen. Bekijk de mogelijkheden voor een ontmoeting, bezoek of organisatie van een gemeenschappelijke activiteit. Enkele ideeën:

Conversatietafel

Knutselnamiddag

Kooknamiddag

Voorleesuurkje

Spel (voetbal, etc.)

2. Maak komaf met bestaande vooroordelen en organiseer een activiteit in of buiten de klas rond het thema migratie en vluchtelingen.

Zijn er soms discussies in de klas over vluchtelingen of migranten? Heb je het gevoel dat je leerlingen soms ongenueanceerde uitspraken doen door een gebrek aan kennis?

TIPS

- Zoals hierboven vermeld, biedt Caritas International de workshop “Between 2 worlds” aan. Op een ludieke en interactieve manier maken je leerlingen kennis met de thematiek en wordt er een antwoord geformuleerd op vragen als “Waar komen vluchtelingen vandaan?” of “hoeveel vluchtelingen zijn er?” Meer informatie vind je op onze website⁵.
- Dompel je leerlingen onder in het verhaal van een jongere op de vlucht via de online serious game Walk in my shoes. Tijdens deze interactieve tocht, worden ze zich bewust van de complexe migratierealiteit. Hier⁶ vind je meer uitleg over dit project.
- Bestel en speel het spel ‘Inclu Acto’ van Caritas International. In dit rollenspel kruipen je leerlingen in de huid van Khalid, Louise, Stefan, Naïma... en denken ze na over samenleven in diversiteit. Meer info hierover op deze pagina⁷.
- Ontleen de mobiele tentoonstelling “(Di)vers Talent: hoe migratie België sterker maakt.” Meer info vind je op deze pagina⁸.
- Ga zelf aan de slag in je klas aan de hand van de educatieve fiches ‘Between 2 worlds’.

4 <https://vluchtelingenwerk.be/gastvrij-netwerk>

5 <https://www.caritasinternational.be/nl/projects/educatie/between-2-worlds/>

6 <https://www.caritasinternational.be/nl/projects/educatie/lesmateriaal-walk-in-my-shoes/>

7 <https://www.caritasinternational.be/nl/projects/educatie/incluacto/>

8 <https://www.caritasinternational.be/nl/projects/educatie/mobiele-tentoonstelling-divers-talent/>

3. Laat je leerlingen zelf een bewustmakingsactie uitdenken en organiseren

Je leerlingen hebben ondertussen meer kennis over de vluchtelingenthematiek? Goed! Nu is het hun beurt om de opgedane kennis en inzichten te delen met anderen (schoolgenoten, ouders, vrienden).

TIPS

Bekijk samen met je leerlingen welke activiteit of actie ze graag zouden opzetten om anderen te informeren en sensibiliseren rond de thematiek. Enkele ideeën:

- Zet een artistiek project op: ontwerp bijvoorbeeld een levensgroot schilderij, een graffiti kunstwerk of een stripverhaal.
- Geef zichtbaarheid aan het thema op je school. Hang bijvoorbeeld posters op (tip: een hart voor vluchtelingen - S.M.A.K.) of laat je leerlingen quotes rond het thema kiezen en hang deze op in de school.
- Organiseer een tentoonstelling (artistiek of educatief) in je school.
- Maak een radioprogramma, podcast of schoolmagazine waarbij je experts en andere leerlingen interviewt rond het thema migratie en vluchtelingen.
- Maak een ganzenbord van het parcours van een verzoeker om internationale bescherming (zie fiche 3) en laat andere leerlingen het spelen.
- Laat je leerlingen via een creatief filmpje standpunt innemen tegen uitsluiting en racisme.
- Laat je leerlingen hun indrukken omzetten in slam poetry.
- Maak in je school en erbuiten het hele traject voor verzoekers om internationale bescherming na en laat andere leerlingen dit doorlopen.
- Toon een film in de klas rond het thema vluchtelingen en organiseer daarna een open debat.

ACTIVITEITEN OP SCHOOLNIVEAU

4. Organiseer een schoolbreed project rond het thema vluchtelingen en migratie

Wil je samen met nog enkele andere geëngageerde collega's de handen in elkaar slaan om met dit belangrijk thema aan de slag te gaan op je school? En dit gedurende een semester of langer?

Laat Caritas International je hier in bijstaan!
Contacteer educ@caritasint.be.

ACTIVITEITEN OP INDIVIDUEEL NIVEAU

5. Dagelijkse laagdrempelige acties

Je leerlingen kunnen ook op eigen houtje een bijdrage leveren aan een meer open en inclusieve samenleving. Het is belangrijk dat ze beseffen dat verandering begint bij henzelf.

TIPS

- Neem een open houding aan ten aanzien van nieuwkomers in het dagelijkse leven: op school, op straat, in je sportclub, ... En bekijk hen niet louter als 'nieuwkomer' of 'vluchteling', maar als gewone mensen.
- Een vluchteling of vluchtelingenfamilie is net in je buurt komen wonen? Ga in gesprek. Misschien kan je hen rondleiden in de buurt, of leer je hen gewoon kennen.
- Verspreid positieve ervaringen en correcte berichten via sociale media en maak in discussies gebruik van juiste cijfers en feiten.
- Praat met anderen over het thema migratie en doe dit op een juiste, genuanceerde en geïnformeerde manier.
- Ga op zoek naar een vrijwilligersorganisatie voor nieuwkomers in je buurt of contacteer een opvangcentrum. Het profiel van vrijwilligers binnen deze organisatie is vaak heel divers ('buddy' van een nieuwkomer, huiswerkbegeleiding, ...). Ook Caritas International biedt vrijwilligerswerk aan.⁹
- Moedig je familie aan om een jonge vluchteling thuis op te vangen via pleegzorg, of om informele ondersteuning te bieden als steungezin. Teken en verspreid petities die rechten van nieuwkomers afdwingen.
- Schrijf en spreek politici aan door hen bijvoorbeeld een brief te sturen waarin de rechten van migranten worden aangekaart.
- Spreek de schepen voor jeugd van jouw gemeente of stad aan en stel activiteiten voor die de inclusie van jonge migranten ten goede komen.
- Informeer je grondig over de programma's van de verschillende politieke partijen alvorens je gaat stemmen. Kies voor een partij die de rechten van iedereen respecteert. Ook die van nieuwkomers.

Op zoek naar nog meer concrete tips?

Bekijk dan zeker deze pagina van [Wat Wat](https://www.watwat.be/migratie/hoe-kan-ik-vluchtelingen-helpen)¹⁰ en [Orbit vzw](https://www.orbitvzw.be/wat-kunnen-wij-hier-doen-voor-asielzoekers-vluchtelingen-en-nieuwe-migranten-10-orbit-tips/)¹¹.

⁹ <https://www.caritasinternational.be/nl/vrijwilliger-woorden/>

¹⁰ <https://www.watwat.be/migratie/hoe-kan-ik-vluchtelingen-helpen>

¹¹ <https://www.orbitvzw.be/wat-kunnen-wij-hier-doen-voor-asielzoekers-vluchtelingen-en-nieuwe-migranten-10-orbit-tips/>